

Az összkép mindig kellemes és bágyasztó. Az összképből arra lehetne következtetni, hogy a világ egy kellemes, langyos, mosolyt fakasztó paradicsomi hely.

De könnyű észrevenni, hogy az összkép csak a felszín.

A részletek ez alatt vannak.

A részletek lehetnek igaziak vagy látszólagosak, boldogítók vagy sem, de ez mindegy is.

A legfontosabb, hogy feloldják

a magányt. A saját részleteink

is azért vannak, hogy feloldják mások magányérzetét.

Talán nincs is más szerepük.

Magányos vagyok.

Kívül rezzenetlen tájkép vagyok.

Ha valaki ezt a külsőt érzékeli belőlem, kellemesen elbágyad, átjárja az elégedettség, azt gondolja, lám, vannak még kiegyensúlyozott emberek.

Mert nem lát belém.

Nem örülne, ha belém látna.

A tizenhét busznak Euston a végállomása. Tőlünk körülbelül másfél óra az út a tizenhétessel, ha csúcsforgalom van.

A Euston Station-tól gyalog szoktam menni az Oxford Streeten, a Regent Streeten át, a Piccadilly Circuson keresztül le egész a Parlamenthez és a Temzéhez, aztán nagy kerülővel vissza a Euston Roadig.

Járom a kört, mintha nem tehetnék mást, mintha ez volna belém programozva. És közben tényleg ez van belém programozva. Belebámulok a bágyasztó összképbe, időnként próbálok rápislogni a valós és látszólagos részletekre...

A Euston Roadon egy nő ül a földön. Koldul. Azért koldul, mert mondták neki, hogy tegye ezt. Üljön a kövön, a pályaudvar szélén, és mondja azt, hogy „Hello, please, give me money, please!”

Ezt mondták neki, ezért ő, Ella, így is tesz. Naphosszat üldögél kartonpapírok tetején, a Euston Station sarkán, mosolyog, és alig érthetően, elnyújtott, monoton hangon ismételteti az ismeretlen szavakat, ha járnak arra, ha nem. Ella engedelmes és megbízható, bár ő ezt nem tudja magáról, csak a családja tudja róla. A család azt is tudja, hogy Ella semmit nem fog fel a külvilágból, ezért volt eddig kolonc a nyakukon, és ezért lett hasznos most, hogy kiutazott a család a nagy idegenbe, ide, külföldre. Ella elmebeteg. Ella koldus. Ella hasznos. Mindig mosolyog. Most is mosolyog.

A család tisztában van vele, hiába mondanák neki, hogy csak éppen egy nagyon kicsit mosolyogjon, hogy a szomorúság, a fájdalom azért átüssön az

Sárfi N. Adrienn 67

PAPÍRMADARAK

(részlet)

arcán és belenyilalljon az arra járók képébe, mert úgy jobb volna, de ő, Ella, ezt úgysem értené. A kartondobozt sem érti, ami a térde előtt hever, meg azt sem, minek bele az a néhány kerek fémdarabka, amit néha beledobálnak.

Ella nem tudja, mit csinál, csak a család tudja, mit csinál Ella. Nemrég 68 a családfőnek eszébe jutott, hogy fel lehetne dobni az üzletet egy frappáns szöveggel. A család összeült, sokáig vakarta a fejét, de végül kiötlötte. Nehezen álltak össze a betűk az idegen nyelv szavaivá, majd mondattá, de megcsinálták, és a családtagok büszkén pózolván, vigyorogva fotózkodtak, kezükben a kartonlappal, amelyen az üzletet feldobó szöveg ügyetlenül megrajzolt betűi sorakoztak:

Help me! I have no family!

Nézem a nőt.

Nem bírom nem nézni.

Haja fekete és kócos, mosolyra húzott ajkai között pudvás fogak sötétlenek. Tekintetében úgy csillog a boldogság és elégedettség, ahogy kisgyerek szája szélén a nyál.

Lassan megyek el mellette, miután leszálltam a tizennyolcas végállomásánál. A kartonlap a szöveggel, koszos kezei között, a combjának támasztva pihen. Help me! I have no family!

Van úgy, hogy megfeledeznek a kartonról, fejjel lefelé tartja, vagy leteszi maga mellé, írással a kőnek. Fogalma sincs, minek ez a tábla. Ő nélküle is jól érzi magát.

Amiért túl sokat mosolyog, a szomorúság legkisebb jele nélkül, előbb–utóbb majd megverik otthon, hogy legyen benne elég fájdalom, a több bevétel érdekében. Aztán majd szereznek mellé egy kutyát, mert rájönnek, hogy az hatásos, és így, az összevert Ella a kutyával, tényleg egészen jól fog keresni. Persze lehet, hogy nem is Ellának hívják.

Sőt, nagyon valószínű, hogy nem.

Lehet, hogy tényleg nincs családja, és az sincs kizárva, hogy a látszattal ellentétben, pontosan tudja, mit csinál és miért.

...Lakberendezési üzletek egymás után. Régies és új típusú bútorok és dísz tárgyak, majd fotós és műszaki áruházak; sűrűsödik a tömeg, mindjárt kiérek az Oxford Streetre. A nyüzsgő összkép bágyasztó és kellemes, a részletekre koncentrálni nehéz, de muszáj. Mert ez a magány ellenszere.

Szembejön egy nagydarab barna lány. Nem is jön, inkább belenyomakszik hatalmas bálnateste a térbe, reng, hullámszik, mint az ormóttan hegy a másodperceken belül kitörő magma felett. Zsírpárnák keretezte szemei a tarka embermasszába révednek, az elmosódott látványtól ösztönösen villan agyába az emeletes, szezámmal szórt, világosbarna szendvics, az oldalán kifittyenő zöld salátával, a kicsurranó mustárral és kechappal, és máris beleharap a képzeletbeli szendvicsbe, roppan foga alatt a hússzelet. Érzi a

melegséget kitágult gyomrában, fal és fal, majd szájához emel egy újabb, embermasszából kiváló, tarka szendvicset, aztán még egyet és még egyet, és a gyomra kér még és még, és addig kér, amíg a zsibbasztó, kéjes érzés végig nem hullámoz az összes, hatalmasabbnál hatalmasabb zsírsejtjén; kielégül, elélvez titkolhatóan szeretője ölelésében. 69

Hiába rejtegetné a hűtője mögött, kitágult xxxl-es nadrágja zsebében, mindenki látja, hogy ők ketten, az étel és ez a barna lány – akinek talán a neve is kövér és a gondolatai, érzései is folyékonyan túlsúlyosak –, egymáséi, elválaszthatatlanul összekóttettek, amíg a halál el nem választja őket.

...Amikor esik, mint az ólommázas cserépedények, úgy csillognak a matt felületek; az üvegek, tükrök viszont elmosódottan derengenek. A közlekedés is másabb ilyenkor, eső idején. A megszokott, komótos tempót ünnepélyes sietség váltja fel, pedig legtöbbször csak szürke hétköznap van. A tömeg beindul ilyenkor, mintha valaki megnyomta volna a gyorsító gombot. Én is „feljebb” kapcsolok, ha már része vagyok a tömegnek. Aztán falhoz simulva lassítok, kotorászok a táskámban. Itt kéne, hogy legyen az ernyőm, de nincs meg.

Langyos, áztató eső. Láthatatlanul szívódik a nedvesség a kabátokba, a hajszálakba, alattomos nyirok üli meg a bőrt.

Mindenki egyformán ázik. Annak is nyirkos lesz a bőre, aki fedett helyen kuksol, autóban ül vagy kávézóban.

Nem változtat a helyzeten semmi, csak az, ha az ember nincs itt.

Ha máshol van.

De ha mégis itt van, ez a közös nyirok legalább egyé nyálkásítja az ideget a helyekkel.

Ácsorgok a Holles Street sarkán, keskeny eresz alatt, várok, hátha hamar eláll.

Két női táská csattan előttem, egy sárga és egy rózsaszín. Két fonott hajú, fekete nő bocsánatkérő–elnéző pillantása ér össze, de nem lassítanak a forgatagban, az egyik a Tottenham Court Road, a másik a Marble Arch felé siet tovább. Esőben is telefonáló „manager–alkatúak” serege, telt idomú muszlim nők babakocsikkal.

Csontos, fáraó tartású, magas nő, festett barna hajjal, komor–szigorú arckifejezéssel, feszesen lépked, keményen kopog a cipője sarka, lehet harminc– vagy akár ötvenéves is, a megingathatatlan, konok ügyésznő, akinek nincsenek ráncai, mert elnyeli őket a mindenáron képviselt igazság félelmetesen mély kútja.

Na tessék! Belemászik a képembe ez a tapló! – gondolja a daliás néger fiú a buszmegállóban. Undok grimasszal elfordul a fehér férfitől, majd indulattól feltüzelt ábrázattal megint rámered:

Hát mi a francot akarsz, te fasz! Te kis poshadt víz szemű, töpörödött, csupasz majom?! – ez van a képén. Megvetően méri végig a kezében fényképezőgépet szorongató alacsony, ideges tekintetű alakot.

Szinte elvicsorodik:

70 - So, what...?! – emeli számonkérőn a jobb tenyerét, a fotós zavartan mosolyog, elnéz mellette, mintha csak gyerekes tévedés lett volna, amikor az imént feltűnően és kifejezetten a fiatal párra emelte kamerája objektívjét.

A néger haragosan méregeti, indulatosan rázza széles, párnás fejét. A szorosan mellette álló lány megfogja a karját, szinte belecsimpaszkodik:

- What's up? Simon!? Simon!? – szölongatja.

A fiú elmosolyodik, jelezve, hogy minden rendben, semmi baj.

Simon felszegi koromfekete fejét, fölényesen tekint a sápadt arc szemréseinek zavartan másfele pislogó kékjébe, csak úgy vibrál arcán a megkülönböztető undor a pimasz sápadtak iránt, a fehérek időtlen bűne iránt, azt érzi, hogy van ezekben valami eredendően gusztustalan és kihívó. Fölényesen kihúzza magát, pillantásával szinte odébb löki a sután tébláboló fotóst, határozottan megragadja a hosszú, vörös körmökben végződő hófehér, vékonyka kezét, amitől a lány kicsit megriad, de azért engedékenyen hagyja magát, és már trappolnak is lendületesen, kéz a kézben, a Marble Arch felé. Míg még látom őket, enged a fekete és a fehér kéz, egymás derekára kulcsolódnak, és profilból látszik, ahogy meghitten összeér a fekete és a fehér arc...

Persze lehet, hogy a srác egyáltalán nem gondolt semmire.

De hogy Simonnak hívják, ez biztos.

Ez az egy, ami végül is egészen biztos. Meg az, hogy nekik sincs ernyőjük, a fotósnak és az „ügyésznek” sincs, és a többiek között is csak elvétve akad, akinek van, mert az itteniek tudják, hogy a nyirok ellen valójában úgyszem lehet esernyővel védekezni...

Könyvet áruló, feje búbján egyetlen fonott hajtincset viselő krisnás téblábol a sokaságban. Hófehér karja, mint a tisztaság jelképe, virít ki a téglasárga lepelruha alól. Megszólít, de elutasítón rázom a fejem. Szép napot kíván, én is neki.

Ötvenes férfi keménygalléros fehér ingben, zakóban. Magabiztos angol, bankigazgató lehet vagy topmanager vagy... de, mi ez? A férfin rózsaszín tüllesztoknya van, alatta csupasz, feltűnően szőrös lábai piros gumicsizmában végződnek. A csizmák fényesek, csattognak a nedves aszfalton. Diplomata-tatáskát lóbál a kezében, nem néz se jobbra, se balra, gyorsan elvész a sokaságban.

Fájdalmas a szememnek az éles fény, amely a felhők közül zúdul hirtelen az arcomba. Kezemet napellenzőnek tartva fordulok a főúthoz képest gyér forgalmú Old Quebec Streetre. A sétálóutca közepén turisták fotóznak egy szürke

szobrot. Egy fatörzsön felfelé kúszó, támadásra kész, életnagyságú leopárd az. Teste jól kidolgozott izmok harmonikus egysége. Fém bőrén átsejlenek a bordák, karmai a fém-fatörzsbe mélyednek, inas, izmos macskalábain kidadnak az erek, szinte érezni lehet, ahogy ezek a szívós érvezetek akaratosan húzzák magukhoz a vért a szívből, ahogy a félelmetes erejű 71 mozdony húzza maga után kocsik tucatjait. Tökéletes fémtest, rideg, hibátlan és rettenetes. Laposan, hátracsapott fülekkel, megfeszített nyakkal, vicorítva kúszik felfelé a topshop próbababás kirakata és a kaszinó bágyadt nappali fényei előtt, a kormos téglapületek között. Feszül a test, feszülnek a szákmányra fókuszált fémérzékszervek, másodpercek kérdése és... Az előadás hirtelen megszakad. Sötét lett, elhalt a fény, mintha behúzták volna a függönyt. Körbenézek.

Egyedül vagyok.

Megint esik.

Hol lehet most Zsoszó? Neki is tetszene ez a szobor. Őt is idegesítené az eső. Nála sem lenne esernyő.

...Miért nem szólt...?

A keményfedelű angol-magyar, magyar-angol szótár lapjai között lapuló dugipénzemre gondolok, ami már nincs ott.

Eltűnt.

Ahogy Zsó is eltűnt, meg annak idején Zsófi, és az üvegek a szekrény mélyéről...

Egy futballkapu méretű kirakatot nézek. Teniszlabdák ülnek benne egymás mellett sűrűn, lúdtalpas papírlábakon, ragasztott, csodálkozó szemekkel és feltartott apró papírkezekkel. A másik kirakatban meg fekete és fehér szalagok csüngenek alá az álmennyezetről, alattuk szabályos, fehér fogakkal, vérvörös ínnyel protézisek vigyorognak szélesen, otrombán.

Megfordulok, mert mintha Sanyit láttam volna meg az üveglakban, a sok-sok homályos arc között, de hiába keresem mélabús képét, már nincs sehol. Persze lehet, hogy nem is ő volt.

Költő lépked a tömegben. Távolságtartó magány kúszik a nyomában. Középmagas, fiatal férfi a költő, alkata arányos, tartása egyenes, sötétkék bársonyzakót visel, hozzá sárga selyemsálát. Fényes bőrcipője talpa kopog a kövön. Nincs nála táska. Mert csak kijött egy kicsit levegőzni a világba. „Gyűjtőúton” van: fűszereket gyűjt, világi fűszereket, hogy műveit azokban tocsogtassa. Frissen borotvált arca nem fordul se jobbra se balra, mert úgy véli, a világ valósága, édes, keserű és savanyú fűszerei a bőrén át szívódnak belé, ezért nincs is más dolga, minthogy emelt fővel, egyenes tartással, büszkén végigvonuljon a főutcán; elég egy óra, és máris feltöltődik a szükséges mértékben a való világgal. Akkor visszasétál félhomályos

garzonjába, az ablakhoz áll, hosszasan szemléli azt a részletgazdag világot, amiben az előbb még ő is benne volt, és nagyon elégedett önmagával. Mély levegőt vesz, összedörzsöli puha tenyereit, leveszi bársonyzakóját és selyemsálát, majd asztalához ül. Ez az asztal úgy van állítva az ablak előtt, hogy ha leül a székre, az utcát ne láthassa, csak a szemközti alacsony háztető fölötti égdarabra eshessen a pillantása. Mert ő, a költő, ennél az asztalnál dolgozik, itt veti hófehér papírra, itt fordítja le szavakra lassan, gyöngybetűkkel írva, képzelete csapongó képeit, és itt pácolja azokat a bőrébe szívódott jelenségekkel, színes-zavaros részletekkel, a külvilág fűszereivel, az innen jól látható égdarab szürkés-kékjével hígítva. ...Felszállok egy emeletes buszra. Odafent nincs hely, így lent maradok. Ingerült férfi száll fel utoljára, miután éppenhogy félig elszívott cigarettáját a busz oldalához nyomkodja, és a füle mögé illeszti. A busz elindul. Nemsókára orrfacsaró füst kezd terjedni. Az ingerült alak nem érti, miért mutogatnak és ütogetik a vállát olyan erélyesen a körülötte állók; de amikor a parázs megcsípi a halántékát, hirtelen kikapja a füstölgő cigarettát a füle mögül, és a kapaszkodóhoz nyomkodja. A busz megáll, az ajtók kinyílnak, a sofőr hátrajön, a bűnös zavartan néz körbe, tenyerével lesöpri megpörkölődött haját.

A sofőr nem szól semmit, visszaül a helyére, és megvárja, amíg kiszellőzik a busz. A füst távozik, az égett hajszag megmarad. Többen befogják az orrukat, néhányan kuncognak.

Én is kuncogok.

Meg kéne keresnem Sanyit.

Elmegyek a Mc Donald's-ba, mert nyilván még mindig ugyanott dolgozik. Elhívom sörözni, erőt veszek magamon és végighallgatom élete összes tragédiáját, kíváncsian érdeklődöm a tervei felől, aztán elmondom neki ezt a hülye cigarettás esetet, elmondom, hogy végül is miért rúgtak ki a Mc Donald's-ból, hogy a legjobb barátnőm felszívódott a pénzzel együtt, megemlítem a Trafalgar téri telefonfülke-kiállítást, mesélek a gyerekkoromról, nagyapámék kertjéről, az állatokról; a költőről a tömegben, meg hogy a Temze felett átívelő Millennium Bridge pont úgy néz ki, mint egy óriási póknak a hosszú, vékony ívelt lába, elmondok neki mindent, aprólékosan és nyíltan, ami volt és van, aztán megsúgom neki, hogy... szeretem...

Minden dolognak van neve, akár élő, akár nem az. De lehet máshogy is hívni valamit, és így is jelentheti ugyanazt, mintha az igazi nevén hívnák. Amikor még nagyon kicsi voltam, a vizslára azt mondtam, hogy zsvlra, a sirályra meg azt, hogy zsiráf, miközben tudtam jól, hogy kik ezek az állatok: jól ismertem azt a kutyafajtát, a vizslát, meg a fehér madarat, a sirályt az égen, és a zsiráfról

is tudtam, hogy kicsoda, csak akkor még sirávnak neveztem. A zsiráfnak olyan hosszú nyaka van, hogy be tud nézni a nagyon magas házak ablakán. A külföldiek más szavakat használnak ugyanazokra a dolgokra, mint mi, és közben ugyanazokra gondolnak, mint mi. Anyu azt mondja, hogy anynyira mások a szavaik a dolgokra, hogy meg sem értjük egymást, mi és a külföldiek.

Anyukámat csak én és a nővérem hívjuk anyunak, mindenki más Zsuzsának szólítja. Aki jól ismeri, sziát köszön neki, az idegen bácsik pedig kezit csókolomot mondanak neki az utcán. Engem mindenki Gabinak vagy Gabikának szólít, és mindenki sziát köszön. Sok minden van, ami a dolgokhoz tartozik...

Szoktam hallgatózni, amikor anyu beszélget valakivel. A legjobb barátjánéval, a Klári nénivel általában a konyhánkban szokott beszélgetni. Ilyenkor néha a sötét előszobában fülelek.

Így derült ki, hogy anyu azért hagyta el aput kevéssel azután, hogy én megszülettem, mert apu azt kiáltotta a tévé előtt ülve, hogy Zsuzsa, hozd már be a sört!

Akkor megmondtam a Gézának, hogy én ezt nem csinálom! mondta anyu Klári néninek, ő meg azt válaszolta, hogy no hát, hallod, én sem csináltam volna!

Az apukámat hívják Gézának. Anyu nem csinálta. Nem vitte be neki a sört. Most ezért hagyott el minket apu? Haragszom anyura. Miért nem volt képes bevinni a sört? Akkor még mindig együtt lennénk!

Amikor elmeséltem ezt a dolgot a nővéremnek, nagyon mérges lett, csapkodott, kiabált, az nem úgy van, sziszegte, meg hogy én nem értek az egészségből semmit. Kérleltem, mondja el akkor, hogy van ez, de nem mondta el. A nővérem hét évvel idősebb nálam, már felsős. Majdnem felnőtt.

A sör egy dobozos ital. Keserű íze van. Van benne alkohol, amit a gyerekek még nem ihatnak. Talán nem is anyu a hibás, hanem a sör! Haragszom a sörre! Szerintem elég keveset tudok anyuról. Ő már jóval azelőtt is élt, hogy én megszülettem, és sok minden történt vele, amiről én nem tudok. Minél nagyobb leszek, biztos annál többet fogok tudni róla. Furcsa, amikor beszél magáról a Klári néninek. Ki az én anyukám? Tanár néni az iskolában, ahova a nővérem, meg most már én is járok. Barna, hullámos, vállig érő haja van, vékony az alakja, és olyan a szeme, mint az enyém: szürkés-kék. A nővérem szeme barna. Mondta, hogy ez azért van, mert aputól örökölte. Szeretem anyukámat és a nővéremet is. Szeretném apukámat is, ha itt lenne. De nincs itt, és nem is akar visszajönni.

Az iskolát nem szeretem, pedig még sokáig kell járnom, mert csak most kezdtem. Sok évig eltart még, pedig egy év is hosszú idő.

Nagyon zavar, hogy nem emlékszem rá, hol voltam, mielőtt megszülettem. A nővérem azt mondja, hogy sehol, mert a foganással kezdődik egy gyerek élete.

74 Én nem tudom, hogy volt ez a fogás, a nővérem csak mosolyog, amikor kérdezem. Az is érdekelne, mi van később. Mi van a jövőben.

Anyu szerint a jövő nagy titok. Nem tud róla senki semmit.

De egy titok attól titok, hogy legalább egyvalaki ismeri azt! Csak hát nagyon sokan vagyunk ezen a bolygón, és elég nehéz lenne megtalálni azt, aki tudja a titkot. Ez elkészerítő. Se azt nem tudom, hogy mi volt, sem azt, hogy mi lesz. A mostani idő a sulival meg nagyon lassan telik. Miért kell nekem reggel korán kelni, miért kell iskolába járni, ülni a padban és tanulni? Ezekről és a tanítóktól még nem fogom tudni a titkokat, mert azokat nem tanítják. A fák suttognak. Ezt környezetismeret-órán mondtam a tanár néninek, de kijavított: nem suttognak azok, hanem susognak a széltől, mert a szél rezgeti a leveleiket.

Sokszor nézem az órák alatt a plafont. Már szólt is emiatt a tanár néni, mondta, hogy rá figyeljek, ne kalandozzak el, de hát mit csináljak? Nem jó bezárva lenni és ülni. Odakint a szabadban sokkal jobb! A kert a legjobb hely, a papáéknál. Ott a felhők mindig fehéren világítanak, az ég kék, a fű sűrű és zöld, a bogarak engem figyelnek, én meg a bogarakat, a tyúkok kapirgálnak, a Cuki nyalogatja a tenyeremet, és a fák suttognak akkor is, ha nem fúj a szél!

